

Lufthansa, de Duitse moeder van Brussels Airlines, heeft na lang onderhandelen een akkoord met de Duitse regering. In Brussel vormt de Europese Commissie nog een horde.

Van onze redacteur Korneel Delbeke

BrusselNa weken onderhandelen hebben de Duitse regering en het management van Lufthansa een akkoord bereikt om de luchtvaartmaatschappij door de coronastorm te gidsen, meldde het bedrijf gisteren.

De staatssteun, in totaal 9 miljard euro, bestaat uit verschillende delen. Lufthansa krijgt een door de staat gegarandeerde lening van 3 miljard euro. Die moet in drie jaar tijd afbetaald worden, wat de cashpositie de volgende jaren onder druk kan zetten (DS 23 mei). De Duitse overheid injecteert ook tot 5,7 miljard euro in Lufthansa via een stille participatie zonder stemrecht. Een terugbetaling daarvan is niet beperkt in de tijd, maar de Duitse regering krijgt wel 4 procent interest, en de rente loopt op. Ten slotte krijgt Berlijn ook 20 procent van de Lufthansa-aandelen tegen 2,56 euro per aandeel. Dat is veel minder dan de marktprijs. Om een vijandige overnamepoging af te blokken, zou het Duitse aandeel tot een blokkeringsminderheid kunnen stijgen.

Dat een akkoord lang op zich liet wachten, komt niet omdat de overheid overwoog om de kraanvogel (de bijnaam van Lufthansa, red.) te laten verdrinken, maar omdat er binnen de regering onenigheid was over hoeveel invloed ze in het bestuur van de luchtvaartmaatschappij moest krijgen. Vooral de sociaaldemocratische coalitiepartner SPD wou mee achter de stuurknuppel van Lufthansa zitten, iets waarvan topman Carsten Spohr huivert.

'Het is een compromis à la belge geworden', analyseert luchtvaarteconoom Wouter Dewulf (UA). Voortaan moet Spohr twee vertegenwoordigers van de Duitse overheid in zijn raad van bestuur dulden, maar zij kunnen hun wil niet doordrukken. Wel worden - dividenden en toplonen de volgende jaren beperkt, tot alle steun terugbetaald is. Lufthansa moet ook zijn vloot vernieuwen om de uitstoot te beperken en er mag geen overheidsgeld in belastingparadijzen terechtkomen.

Brussels Airlines wacht

Met een deal in Duitsland zou ook een belangrijke horde genomen zijn om in België de redding van Brussels Airlines af te kloppen. De dochter van Lufthansa heeft de Belgische overheid minstens 290 miljoen euro staatssteun gevraagd om haar doorstart te kunnen maken (zie inzet).

Maar Brussel moet nog even wachten op een definitief akkoord, want in de laatste rechte lijn ligt nog één horde: de Europese Commissie moet het licht op groen zetten. Dat lijkt minder vanzelfsprekend dan verwacht. De Commissie wil voorwaarden koppelen aan de steun. Zo zou Lufthansa belangrijke slots op de luchthavens van Frankfurt en München moeten afstaan, omdat de maatschappij er, met meer dan twee derde van de passagiers, al heel dominant is. Bondskanselier Angela Merkel is het daar niet mee eens en maakt zich op voor een 'hard gevecht', zei ze in een meeting met partijleden, volgens Handelsblatt. 'We zullen niet toegeven.'

Dat de Commissie talmt, is opmerkelijk. Toen de coronacrisis uitbrak, versoepelde ze al snel de strenge regels voor staatssteun. Air France kon relatief gemakkelijk 7 miljard euro steun lospeuteren. Ook in andere Europese landen, zoals Zweden, Finland en - Denemarken, gaf de Commissie toestemming om noodlijdende luchtvaartmaatschappijen een door de staat gegarandeerde lening te geven. Maar de Lufthansa-deal is complexer.

Geval per geval

'De Commissie zal geval per geval bekijken', zegt Caroline Buts, professor economie aan de VUB en gespecialiseerd in staatssteun. 'Daarbij probeert ze de concurrentievervalsing tot een minimum te beperken.' Ze doet dat onder de dreiging van Ryanair-ceo Michael O'Leary, die al aangekondigd heeft dat hij de Duitse staatssteun als concurrentievervalsing ziet en ze zal aanvechten voor de rechtbank (DS 6 mei). 'Lufthansa is heer en meester in Duitsland, het is niet onlogisch dat de Commissie voorwaarden stelt om het speelveld gelijk te houden en zich misschien ook in te dekken tegen klachten', zegt Dewulf. 'Maar ik zou er niet aan twijfelen: de goedkeuring komt er.'

Korneel Delbeke

Copyright © 2020 Mediahuis. Alle rechten voorbehouden